

Lunnar undir føroyskt LO

SEMINGSMAÐURIN

– At fyrsti sáttmálin, sum fyrst verður undirskrivaður, er grundarlag, er ikki so lægið, tí um ein arbeiðsgevari gevur meiri til eitt annað felag, kann tað skapa trupulleikar við fyrri felagið, heldur Terje Sigurdsson, semingsmaður.

FYRIMUNUR UM FELØG SAMRÁÐAST SAMAN

UM EITT ELLA FLEIRI FELØG HAVA SAMRÁÐAST SEG TIL EIN FELAGS LØNARKARM, ÁVIRKAR IKKI ARBEIÐIÐ HJÁ SEMINGINSTOVNINUM Í ØÐRUM SAMRÁÐINGUM, SIGUR TERJE SIGURÐSSON, SEMINGSMAÐUR. EINHVØR SEMING BYRJAR VIÐ EINUM BLONKUM PAPPÍRI

Øssur Winthereig – PRESS

Tað kann vera ein fyrimunur, at fleiri fakfeløg samráðast saman, heldur Terje Sigurdsson, semingsmaður. Hann hevur ikki høyrð um ætlanina hjá Snorra Fjallsbak, stjóra á Lønardeildin, at savna tey størstu feløgin á almenna arbeiðsmarkninin til felagssamráðingar, men kann ímynda sær ta støðuna.

Terje Sigurdsson dugur eisini at siggja mynstrið, sum hevur verið, at eitt felag leggur grundarlagið og so kann verða ringt at koma sum felag nummar tvey ella trý.

– Trupulleikin hevur onkuntíð verið, at feløg, sum koma aftan á fyrsta felagið, hava havt eina ávísu kenslu av, at samráðingarnar ikki eru reellar, tí onkur hevur longu samráðst fyrri tey. Tað kann skapa trupulleikar. Tí kann tað vera ein fyrimunur, at fleiri feløg leggja grundarlagið, so øll hava ein kenslu av medogn, sigur hann.

Fyri leiklutin hjá Semingsstovninum er ikki víst, at tað fær ta stóru ávirkanina, um feløgin samráðast hvør sær ella saman.

– Tá Semingsstovnurin kemur upp í einar

samráðingar, so kemur hann til eitt blankt pappír – ella kanska til eitt pappír, sum partarnir hava skrivað ella teknað, ger Terje Sigurdsson greitt.

– Tá er okkara uppgáva bert at finna eina semju. Vit eru ikki bundin á nakran hátt av, hvat aðrir partar hava verið samdir um frammanundan. Vit skulu bara taka atlit til partarnar í tí ítökiligu ósemjuni, sigur Terje Sigurdsson.

– Vit gera status, tá vit byrja, og partarnir vilja í eini semingsroynd vísa til alt møguligt. Eisini til aðrar sáttmálar og aðrar semjur og til tey serligu viðurskifti, sum tey halda eru júst á teirra øki. Hesi viðurskifti verða øll partur av eini seming. Vert er eisini at minnast til, at semingsmaðurin ikki hevur til uppgávu at neutralisera tað styrkislutfall, sum er millum partarnar, sigur hann.

ONGIN SJÁLVFYLGA

Semingsmaðurin er greiður yvir, at tað er vanliga fatanin, at fyrsta felag, sum fer til samráðingar leggur eitt støði, og sjálvandi liggur tað onkrastaðni í medvitinum hjá ørtunum.

– Man byrjar eitt samráðingarumfar, sum verður til eitt ítökiligt tal ella til eitt virði – og so verður tað til eitt prosenttal, og tað kalla vit ofta fyrri karm. At tað verður til ein karm, er bara tí, at báðir partar hava viðurkent, at tað er ein karmur, og er tað sostatt ikki nøkur sjálvfylgja, sigur Terje Sigurdsson.

Hann leggur eisini dent á, at sáttmálasamráðingar eru annað enn lønarkarmur, so har verður altíð munur á sáttmálunum hjá tveimum ymiskum feløgum, sum samráðast hvør sær. Tí karmarnir skulu fyllast út við avtalum við einstøku feløgin.

– At fyrsti sáttmálin, sum verður undirskrivaður, er grundarlag, er ikki so lægið, tí um ein arbeiðsgevari gevur meiri til eitt annað felag, kann tað skapa trupulleikar við fyrri felagið, vísir Terje Sigurdsson á.

– Heimurin sær ikki eins út úr báðum heraðshornum. Fakfeløg samráðast vegna sínar limir og hava bara ein arbeiðsgevara yvir av sær, og so er tann sáttmálin liðugur. Sami arbeiðsgevari skal samráðast við fleiri feløg. Um tað verður latið ymiskt til ymisk feløg, kann tað hava trupulleikar við sær – bæði í

sáttmálaskeiðnum og til næstu samráðingar, sigur hann.

Semingsmaðurin vil kortini ikki kennast við tey sjónarmið, sum siga, at frii samráðingarrætturin er í vanda.

– Tað er friur samráðingarrættur. Ongin ivi um tað. Ongar bindingar eru á ørtunum, tá samráðingarnar byrja. Einastu bond eru tey, sum partarnir leggja á seg sjálvar, sigur Terje Sigurdsson.

SAMANTVINNING

Í einum samráðingarumfari kann vera eitt sindur ymiskt, um tað eru fakfeløg á tí privata ella almenna arbeiðsmarknaðinum, sum samráðast fyrst. Men ofta verður sagt, at lønarstøðið verður lagt av teimum privatu.

– Skilnaðurin millum alment og privat er ikki so stórur í Føroyum. Siðbundin fakfeløg fyrri alment lønt gera eisini sáttmálar við privatu arbeiðsgevarar og umvent. Vit kunnu ikki siga beinleiðis, at tað er almenni ella privati arbeiðsmarknaðurin, sum setur karmin. Báðir partarnir eru samantvinnaðir í dag, sigur Terje Sigurdsson.